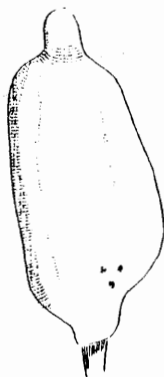

BURBAUMIA

MEDEDELINGEN VAN DE BRYOLOGISCHE
WERKGROEP DER KON. NED. NAT. HIST. VER.

14e jaargang no 1/2 - September 1960

REDACTEUR: E. Agsteribbe, Galileïplantsoen 13hs., Amsterdam-Q.
ADMINISTRATEUR: S. Groenhuyzen, Achillesstraat 10'''', Amsterdam-Z.

DE VOORJAARSEXCURSIE 1960

door W. Margadant en B.O. van Zanten

Aan de vraag, om vrijdagavond 29 april 1960 al naar de Jeugdherberg De Brecklenkamp (Twente) te komen, om de volgende dag vroeg op excursie te kunnen gaan, gaven 3 ploegen per auto en één bromfietser gehoor. Het bleek niet eenvoudig de Jeugdherberg te vinden. Eén ploeg ondervond zelfs de verrassing voor een reflecterende wegversperring te komen, waar de asfaltweg ophield: de Duitse grens. Nadat de auto met moeite gekeerd was, stond er een douane-ambtenaar die de papieren controleerde en daarna zo bereidwillig was de weg te wijzen door voor de auto uit te fietsen. Er arriveerden tenslotte: Agsteribbe, Groenhuijzen, Keer, Mevr. Koopman, Margadant, Vergouw, v.d. Werff (Bennekom), v.d. Wijk en v. Zanten.

De volgende morgen kwamen nog bijtijds: Bannink (Gelselaar Gld.), Barkman en v. Santen (Drachten). We hadden dus het genoegen 3 nieuwelingen in de groep welkom te mogen heten. Met een karavaan van 4 auto's werd koers gezet naar Duitsland en wel het Bentheimerwoud. Op de plaats, waar een beekje de weg van Nordhorn naar Bentheim kruist, werd gestopt. Dit bleek inderdaad een goede plaats, want in dit Eiken-Haagbeukenbos weerklonk al spoedig de roep: *Nowellia*, gevonden door Agsteribbe op de karakteristieke groeiplaats: het bovenvlak van een oude boomstomp. De verdere mosflora was hier ook de moeite waard, met *Homalia*, *Neckera complanata*, *Thuidium* en *Plagiochila*.

Nadat dit terrein bekeken was, werd een flink eind gereden en wel naar het punt, waar een uitloper van het Teutoburgerwoud doorsneden wordt door het Mittelland-kanaal (of Ems-Weser-kanaal), juist waar dit bij het Dortmund-Emskanaal komt. Barkman stoot met zijn auto vooruit en rapporteerde, toen de anderen aankwamen, dat er bryologisch weinig te beleven was, zodat doorgereden werd tussen de bergrug en het Dortmund-Emskanaal, totdat de weg met een brug over het kanaal afboog. De droge zandsteenellingen leverden weinig op, behalve veel *Polytrichum juniperum* en wat *Isopaches* en andere droogteverdragende soorten. Een vochtig zandpad en een *Sphagnum*-greppel gaven allerlei aardige soorten zoals *Plectocolea crenulata*, *Riccardia multifida* en *Bryum pallens*.

De tocht werd vervolgd door de weg tot aan het Mittellandkanaal terug te rijden, waar onze voorzitter nu als voorrijder een grindweg insloeg, die omhoog liep langs een steengroef. Op een stopplaats werden op boswallekes levermossen als *Diplophyllum albicans*, *Cephalozia bicuspidata* gevonden, terwijl ook *Tetraphis* de aandacht trok. De groef zelf leverde *Physcomitrium* op, hoewel er niet intensief gezocht is. Dezelfde grindweg werd gevolgd, die overging in een karrespoor door heidevegetatie over de kam van het Teutoburgerwoud, met hier en daar prachtige uitzichten over Westfalen onder een donkergrijs wolkendek, hoewel we zelf voortdurend zon hadden.

De overige autobestuurders mopperden al over het slechte karrespoor en de langs de wagens zwiepende takken. Nog erger werd het echter, toen het pad een scherpe bocht maakte en tamelijk steil omlaag ging. Hier kwamen de zandsteenplaten vlak langs het pad bloot, terwijl aan de andere kant hoge heidestruiken stonden, zodat Mevr. Koopman blij was, dat ze haar DAF niet had meegenomen.

Na deze escapade werd een enorm eind gereden om een kalkgebied ten Noorden van dit terrein te bereiken. Via Ibbenbüren werd de grote weg Bentheim-Osnabrück weer bereikt, die in Westelijke richting vervolgd werd. Nadat we geluncht hadden gingen we naar de Martensberg, die er op de kaart veelbelovend uitzag met een loofbosravijn. Er bleek echter nog in het geheel geen kalk aan de oppervlakte te komen, zodat dit eigenlijk een teleurstelling was. Spoedig werd daarom koers gezet naar het Naturschutzgebiet "Heiliges Meer" ten Noorden van het Mittellandkanaal langs de weg naar Hopsten. Hoewel het in het broedseizoen was, werd ons gelukkig als Wis-

senschafter vergunning verleend het terrein te betreden. Ten Oosten van de weg viel ons *Sphagnum molluscum* op en ten Westen *Cetraria islandica*.

Dankzij inlichtingen van de wachter bereikten we tenslotte een werkelijk kalkgebied, de groeve van de kalkoven bij Uffeln, weer ten Zuiden van het Mittellandkanaal. Dit werd wel het mooiste mosterrein van de dag, met allerlei kalkminnende soorten in flink aantal, zoals *Encalypta*, *Bryoerythrophyllum* enz. De *Encalypta* was en bleef een twistpunt. De Amsterdammers zeiden: *E. streptocarpa*, vanwege de stompe bladtop en Barkman: *E. vulgaris*, wegens de grootte. Ook microscopisch onderzoek in Groningen bleef onbeslist, omdat van *E. vulgaris* een variëteit *obtusa* Nees et Hornsch. bestaat met een afgeronde bladtop en een voor de top eindigende bladnerf, net als *E. streptocarpa*. Kapsels waren er niet, zodat de determinatie onzeker blijft.

Het was jammer dat we hier niet langer konden blijven, hoewel Barkman het met zijn snelle wagen natuurlijk wel deed. Inderdaad kon hij op de terugweg de anderen voorbij stuiven, met de bedoeling de Jeugdherberg te waarschuwen dat men wat later zou komen. De anderen reden echter niet over Bentheim-de Poppe, maar sloegen in Schüttorf af naar Nordhorn. Daardoor kon onze voorzitter met zijn Citroën 2-C-V- al 10 minuten staan te wachten bij de Jeugdherberg, voordat Barkman zeer verbaasd met zijn wagen aankwam, niet begrijpend, hoe dit mogelijk was, nadat hij regelmatig 100 km./u. gereden had en praktisch geen oponthoud had gehad bij de grens.

's-Avonds werd er een vergadering gehouden en de volgende morgen (1 mei) vertrokken we, vergezeld van Brilleman, naar het eerste excursie-terrein van deze dag, n.l. het bos gelegen bij het klooster Frenswegen. Dit bos strekt zich uit tot de Vecht; bij informatie bleek dat 's-winters het deel langs de Vecht onder water kan staan. Het deel tussen de weg en de Vecht werd aangeduid als het "Maiglöckchen Paradies". Inderdaad werd dit stuk gevonden, maar het was zeer smal. Toch leverde deze strook de meeste interessante vondsten op welke we er konden verwachten, zoals veel *Leskea*, verder *Homalia*, *Anomodon* en ook nog een plukje *Radula*.

Het volgende terrein was het "Syen Venne", dat Prof. v.d. Wijk bereikte over een zandweg, die door de andere bestuurders werd afgekeurd, zodat het grootste deel moest lopen. Dit bracht het voordeel mee, dat de greppel langs dit pad goed geïnspecteerd kon worden; *Anthoceros* was hier de interessant-

ste vondst.

Het Syen Venne bleek een vrij sterk vergraven hoogveen te zijn met een meeuwenkolonie. De vondst *Blyttia* (*Pallavicinia*) had grote belangstelling, omdat deze soort niet bepaald in hoogveen-terrein verwacht werd. Verder werd *Mylia anomala* gerapporteerd. Ook werden verschillende *Sphagna* verzameld met de hoop dat er misschien *S. imbricatum* tussen zou zitten.

De volgende halte was het Bentheimerwoud, waar een bosweg ingeslagen werd. In de kletsnatte leem bleven de grote wagens al spoedig steken, zodat we hier een rustpauze namen om ons brood te eten, terwijl Prof. v.d. Wijk met Brilleman even naar Bentheim gingen. Hier werd *Isopterygium seligeri* (*Dolichotheca silesiaca*) gevonden, door velen voor *Hypnum cupressiforme* aangezien, maar losser bebladerd en de bladen eerst meer omhoog gericht.

Nadat de wagens met vereende krachten uit de leem geduwd waren, waarbij de DAF nog enige slippers maakte, gingen we naar hetzelfde punt van de vorige dag, waar de beek de weg kruist, maar zochten nu ten Oosten van de weg. Weer viel hier de grote hoeveelheid *Isopterygium seligeri* op. De mosflora was niet zo interessant als aan de Westzijde. Het belangwekkendste was wel Barkman's vondst van *Neckera pumila* var. *pilifera* (= var. *philippeana*) op een eikenstam. Nadat Brilleman ons de geologie van dit gebied geschetst had (zandsteen-anticlinale uit het Onder-Krijt, met Iserberg en de Bentheimer-rug als flanken), bereikten we de auto's weer, waar na enige discussie de excursie ontbonden werd.

Op weg naar huis hebben enkele deelnemers nog onderzoek gedaan in het Twickelse bos.

Summary:

The semiannual field meeting of the Bryological Society was held from April 28 to May 1 in the youth hostel at the Brecklenkamp (Province of Overijssel), near the German border. The adjacent German country was visited. Interesting mosses collected were *Nowellia*, *Neckera pumila* and *Dolichotheca silesiaca* in the Bentheimer forest; *Encalypta streptocarpa* and *Trichostomum crispulum* in a limestone quarry at Uffeln. In the Syen-moor several rare hepatics were found such as *Anthoceros punctatus*, *Cladopodiella fluitans*, *Mylia anomala*, *Odontoschisma sphagni* and *Pallavicinia lyellii*.

Soortenlijst

L e g e n d a

Vindplaatsen:

1. Bentheimerwoud bij beek stroomaf	30 april
2. Teutoburgerwoud bij brug over Dortmund-Emskan.	30 april
3. Bos bij zandsteengroeve bij Mittellandkan.	30 april
4. Bos op Martensberg (na lunch)	30 april
5. Heiliges Meer ten O. van de weg	30 april
6. Heiliges Meer ten W. van de weg	30 april
7. Kalkgroeve bij Uffeln	30 april
8. Paradies bij Frenswegen	1 mei
9. Greppel langs pad naar Syen-veen	1 mei
10. Syen-veen	1 mei
11. Bentheimerwoud bij leemweg ten N. van 1	1 mei
12. Bentheimerwoud bij beek stroomop, ten O. van 1.	1 mei
13. Twickelse Bos (op terugweg, in Nederland)	1 mei

Aanduidingen:

- + Veldwaarneming
! Herbariummateriaal
s Met sporogonen (deze opgaven zijn niet volledig).

Nomenclatuur:

3e druk N.J.N. mossentabel, tenzij auteursnaam is opgegeven.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Amblystegium serpens	-	-	-	-	!	-	!	!	-	-	-	-	-
" varium													
(det. Groenhuizen)	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
Anomodon viticulosus	-	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-
Atrichum undulatum	+	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	+
Aulacomnium androgenum	-	!	!	!	+	-	-	+	-	-	-	+	-
" palustre	-	!	-	-	!	+	-	-	-	+	-	-	-
Barbula cf. acuta													
(Groenhuizen)	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
Barbula convoluta	-	-	-	!	-	-	!	-	-	-	-	-	-
" fallax													
(det. Agsteribbe)	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
Barbula unguiculata	-	!	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Brachythecium albicans	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
" glareosum	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
" rutabulum	!	+	-	-	-	-	!	+	!	-	+	+	-
Bryoerythrophyllum recurvirostre (Didymodon rubellus)	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
Bryum argenteum	+	-	+	-	-	-	!	+	-	-	-	-	-
" capillare	+	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
" pallens	-	!	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-
" pseudotriquetrum	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-
Calliergon cordifolium	-	-	-	-	-	-	-	-	?	-	-	-	-
Calliergonella cuspidata	-	-	-	-	+	-	!	-	-	-	-	-	-
Camptothecium sericeum	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
Campylopus flexuosus	-	!	-	-	!	!	-	-	-	-	-	-	-
" fragilis	-	!	-	-	+	!	-	-	-	!	-	-	-
" "	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
var. pyriformis	-	-	-	-	-	-	-	!	-	!	-	-	-
Ceratodon purpureus	-	-	+	-	+	-	!	-	+	!	-	!	-
Cirriphyllum piliiferum	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
Dicranella cerviculata	-	-	-	-	-	?	-	-	-	!	-	-	-
" heteromalla	+	!	+	!	+	+	!	+	-	!	+	+	+
Dicranoweisia cirrata	-	-	+	-	+	-	-	!	-	-	+	+	+
Dicranum polysetum (D. rugosum)	-	-	+	-	!	!	-	-	-	-	-	-	-
Dicranum scoparium	!	!	+	-	+	-	-	+	-	-	+	+	+
" spurium	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-	-	-
Drepanocladus fluitans	-	-	-	-	-	!	-	-	-	+	-	-	-
Encalypta cf. streptocarpa	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
Eurhynchium praelongum (= E. stokesii)	!	-	-	-	-	-	-	!	-	-	+	!	-
Eurhynchium striatum	!	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-
Eurhynchium swartzii (Turn.) Hobk. (det. Groenh.)	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
Fissidens bryoides	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-
" taxifolius	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-
Funaria hygrometrica	!	-	+	-	-	+	+	-	+	-	-	-	-
Grimmia apocarpa	-	-	-	-	-	-	s!	-	-	-	-	-	-
Homalia trichomanoides	!	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-
Homalothecium sericeum	+	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-	-	-
Hypnum cupressiforme	s!	-	+	+	+	!	+	+	-	-	+	+	+

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Isopterygium elegans</i>	!	-	-	+	-	-	-	!	-	-	+	!	+
" <i>seligeri</i>													
(<i>Dolichotheca silesiaca</i>)	!	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-
<i>Isothecium myosuroides</i>	!	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
" <i>myurum</i>	+	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-
<i>Leptodictyum riparium</i>		-	-	-	+	-	-	+	-	-	-	!	-
<i>Leskea polycarpa</i>	-	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-
<i>Leucobryum glaucum</i>	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	+	-	+
<i>Mnium affine</i>	!	-	-	-	+	-	!	-	!	-	+	+	-
" <i>hornum</i>	+	-	-	!	-	-	-	+	-	-	+	+	+
" <i>rostratum</i> Schrad.													
(<i>M. longirostre</i>)	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
<i>Mnium punctatum</i>	+	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	+	-
" <i>undulatum</i>	!	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	+	-
<i>Neckera complanata</i>	!	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-
" <i>pumila</i> var. <i>pilifera</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-
<i>Philonotis spec.</i>	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Physcomitrium pyriforme</i>	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-
<i>Plagiothecium curvifolium</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-
" <i>ruthei</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-
" <i>denticulatum</i>													
(det. Groenhuijzen)	!	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Plagiothecium denticulatum</i>													
var. <i>undulatum</i> (det. Groenh.)	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Plagiothecium sylvaticum</i>	+	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-
" "													
var. <i>neglectum</i> (Moenk.) F. et K. Koppe					-	-	-	-	-	-	-	!	-
(det. Agsteribbe)													
<i>Plagiothecium undulatum</i>	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	!	+	-
<i>Pogonatum aloides</i>	-	-	?	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
" <i>urnigerum</i>	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Pohlia</i> cf. <i>bulbifera</i>													
(det. Margadant)	-	!	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-
<i>Pohlia nutans</i>	-	!	!	+	!	-	-	+	+	!	-	-	-
<i>Pleurozium schreberi</i>	-	-	+	-	+	-	-	+	-	-	-	+	-
<i>Polytrichum alpestre</i>													
(<i>P. strictum</i>)	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Polytrichum commune</i>	-	+	-	-	+	-	-	-	+	!	-	-	-
" <i>formosum</i>	!	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	!	+
" <i>juniperinum</i>	-	!	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Polytrichum marginatum</i> (<i>P. gracile</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-
<i>Polytrichum piliiferum</i>	-	+	+	-	+	-	-	-	+	-	-	-	-
<i>Pottia truncata</i> (det. Margadant)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-
<i>Pseudoscleropodium purum</i>	-	-	-	-	+	+	!	-	-	-	-	-	-
<i>Rhynchostegium megapolitanum</i> (det. Groenhuijzen)	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
<i>Rhynchostegium murale</i>	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
<i>Rhytidadelphus squarrosus</i>	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Sphagnum compactum</i>	-	-	-	-	+	+	-	-	-	-	-	-	-
" <i>cuspidatum</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-
" <i>fimbriatum</i>	-	!	-	-	+	+	-	-	-	-	-	-	-
" <i>inundatum</i> (det. Agsteribbe)	-	-	?	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Sphagnum magellanicum</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-
" <i>molluscum</i>	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-	-	-
" <i>palustre</i>	-	!	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-
" <i>papillosum</i>	-	-	-	-	!	!	-	-	-	!	-	-	-
" <i>platyphyllum</i> (det. Agsteribbe)	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-	-
<i>Sphagnum squarrosus</i>	-	+	-	-	+	+	-	-	-	-	-	-	-
<i>Tetraphis pellucida</i>	!	-	!	+	+	-	-	-	-	!	-	!	+
<i>Thuidium recognitum</i>	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
" <i>delicatulum</i> (det. Agsteribbe)	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
<i>Thuidium tamariscinum</i>	!	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	!	-
<i>Tortula muralis</i>	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
" <i>subulata</i>	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
<i>Trichostomum crispulum</i> (det. Agsteribbe)	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-	-	-
H E P A T I C A E													
<i>Anthoceros punctatus</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-
<i>Blasia pusilla</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-	-
<i>Calypogeia trichomanis</i>	+	!	+	-	+	-	-	-	!	!	-	-	-
<i>Cephalozia bicuspidata</i>	!	+	!	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-
" <i>connivens</i>	!	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-
<i>Cladopodiella fluitans</i> (det. Agsteribbe)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	!	-	-	-

